Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

24 ФЕВРАЛЬ, ПАЙШАНБА, № 39 (787).
Сотувда эркин нархда. 1994 йил.

ФЕРМЕР ХЎЖАЛИКЛАРИ ҚАНЧАЛИК КЎП ВА БАҚУВВАТ БЎЛСА, ЮРТ ҲАМ ШУНЧАЛИК ОБОД БЎЛАДИ

Аҳолининг қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини қондириш, юртда мўл-кўлчиликни юзага келтириш шу куннинг долзарб вазифасидир. Бу масала ечимини фермерларсиз тасаввур қилиш қийин. Шундай экан жойларда деҳқон (фермер) хўжаликларини тузиш қандай кечаяпти? Уларга эътибор қандай?

Шу каби саволларга жавоб яқинда Республика Вазирлар Маҳкамасидаги бўлиб ўтган мажлисда Президентимиз Ислом Каримов сўзлаган нутқида ўз аксини топган: **«Ҳукумат қарори билан фермерларга ер ажратилди, лекин, маҳаллий ҳокимлар ва хўжалик раҳбарлари бу ерларни ўзларича аяган бўлдилар. Кўпгина фермерларга тупроғи унимсиз ёки тошлоқ жойлардаги ташландиқ ерларни ажратдилар. Бу нарса айрим раҳбарларнинг ҳалига қадар бозор иқтисоднёти қонунларини тўғри тушуниб етмаганидан, уларнинг фермер аҳлига яхши кўз билан қарамаётганидан дарак беради...».**

Юқори ташкилотларга деҳқонлар номидан келаётган кўплаб шикоят хатлари фермерлик борасида ҳали кўп қийинчиликлар, сунъий тўсиқлар мавжуд эканлигини кўрсатмоқда.

Қуйида биз ана шундай шикоят хатларидан бири ҳақида фикр юритамиз. Янгийўл туманидаги Бобур номли фермер хўжалигининг бир гуруҳ аъзолари унда мустақил фермер бўлиш мақсадида туман ҳокимлигига ер сўраб мурожаат қилганлари ва бу масаланинг ечими кўп вақтдан буён пайсалга солинаётгани, шунингдек, маҳаллий маъмурият уларга нисбатан қўпол муносабатда бўлаётгани баён этилган. Шикоятга 26 киши имзо чеккан. Уни текшириш юзасидан тузилган шошилинч тафтиш гуруҳи safарга отланди. Мақсад бу ердаги аҳволни чуқур таҳлил қилиб, одилона ҳал этиш эди.

Республика қишлоқ хўжалиги вазирининг биринчи муовини Ж. Қўчқоров раҳбарлигидаги комиссия аъзоларини туман ҳокими муовини К. Шукуров қарши олди (туман ҳокими шифохонада экан). У киши шикоят хатида кўрсатилган маълумотларга эътироз билдирди:

— Комиссия кетидан комиссия келаяпти, шикоятчилар эса юқори ташкилотларга ариза ёзишларини қўйишмаяпти. Бу аҳволда ишлаб бўладими?..

Бир жиҳатдан эътироз тўғридек туюлади. Аммо масаланинг бошқа томони ҳам борки, унга бироз ойдинлик киритишга тўғри келади. Деҳқонлар ер сўраб ҳокимликка мурожаат қилишганда, раҳбарлар рад этишмаган. Бироқ... Ердан дарак бўлавермагач, арзчилар нима қилишсин? Бу ёқда баҳор эшик қоқмоқда. Далаларда эса қилинадиган ишлар кўп. Боғлардаги дарахтлар ҳали буталмаган, ерлар шудгорлаб бўлинган эмас. Навбатда эса кўклам юмушлари турибди. Вақт ўтгач эса фер-

(Давоми 2-бетда).

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНЛИК ЖАНГЧИЛАР ҲУЗУРИГА

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида хизмат қилишга Қорақалпоғистондан чақирилган йигитларнинг ота-оналари фарзандлари билан уларнинг хизмат жойларида учрашиш имкониятига эга бўлдилар.

Аскарларнинг ота-оналари ҳарбий бўлинмалар билан оталиқ алоқалари ташкилоти тузган делегация таркибига киритилди. Шу делегация аъзолари Тошкент ва пойтахт вилоятида жойлашган ҳарбий бўлинмаларда бўлдилар.

Ота-оналар Қорақалпоғистонлик йигитлар яхши хизмат қилишаётганини ўз кўзлари билан кўришди. Ҳарбий бўлинмалар командирларининг айтишича, улар хизматни ўташга жисмонан яхши тайёргарлик кўришган. Ота-оналар аскарлар яшаётган ва хизмат қилаётган шароитларни кўриб, мамнун бўлишди.

Бу ерда йигитларга ҳаётда ҳамиша асқотадиган турли касблар ҳам ўргатилмоқда. Командирлар йигитларни ватанпарварлик, меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашмоқда. Нукуслик Б. Султонов, А. Дўсимбетов, хўжайлилик ака-ука Бойтлеутовлар, Ж. Есемуротов, беруниийлик У. Нуришев ва бошқалар намунали хизмат тининг асосий вазифаларидан бири — ҳарбий бўлинмаларда соғлом маънавий муҳитни вужудга келтиришдан, ҳарбий хизматчиларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш самарадорлигини оширишга ёрдам беришдан, қисмлардан ўзбошимчалик билан кетиб қолишнинг олдини олишдан иборат. Бу ташкилот Қорақалпоғистон Вазирлар Маҳкамасининг махсус фармойиши билан тузилган. Унинг фаолияти Ўзбекистон Мудофаа вазирлиги билан келишилган бўлиб, вазирлик мутахассислари жамоатчилик вакилларига ҳарбий қисмларга бориш жадвалини тузишда ёрдам беришган.

Н. РЕИПНАЗАРОВ.
ҚҚАА.

ВАЗИРЛИКДА УЧРАШУВ

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган япониялик таниқли иқтисодчи олим Наоки Танака 18 февраль куни Ўзбекистон Республикаси Ижтимоий таъминот вазирлигида бўлди.

Ижтимоий таъминот вазири Баҳодир Умурзоқов меҳмонга мамлакатимизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар, ижтимоий таъминот масалалари, мавжуд муаммолар ва уларни ҳал этиш борасида қилинаётган ишлар ҳақида сўзлаб берди.

Республикамиздаги иқтисодиёт университети олимлари ва ижтимоий ҳимоя муаммоларини ўрганиш маркази мутахассисларининг фикр-мулоҳазалари меҳмонда катта қизиқиш уйғотди.

Учрашувда Япониянинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Укэру Магосаки иштирок этди.

(ЎзА).

ФАОЛЛАР ЙИҒИЛИШИ

ҚИБРАЙ туманида Президент Ислом Каримовнинг Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифаларга бағишланган фаоллар йиғилиши бўлиб ўтди.

Тошкент вилояти ҳокими М. Иқромов Президент И. Каримовнинг Қибрай туманни фахрийлар кенгаши раиси Жўра Хоназаровнинг мактубига жавоб хатини ўқиб эшиттирди.

Йиғилишда туман меҳнаткашлари олдида турган асосий вазифалар белгилаб олинди.

Д. САИДОВ.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Вазирлар Маҳкамаси қайд этадики, республика қишлоқ хўжалигида давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, маҳсулот етиштирувчиларнинг ҳуқуқлари ва мустақиллигини кенгайтириш чора-тадбирлари изчил амалга оширилмоқда. 734 давлат хўжалиги хўжаликларнинг давлатга қарашли бўлмаган турли шаклларига айлантирилди. Маъмурий-бошқарув аппарати ходимларининг сони қисқартирилмоқда, хўжаликларнинг таркибий бўлинмалари ўртасидаги ишлаб чиқариш муносабатлари такомиллаштирилмоқда.

Ишлаб чиқаришнинг таркиби тубдан ўзгарди. Нарх белгилаш тизими такомиллаштирилмоқда, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг деярли барча турлари бўйича эркин (шартномавий) нархларга ўтиш амалга оширилди. Давлат буюртмаси ҳажмини камайтириш масалалари изчил ҳал этилмоқда, маҳсулотларни сотишда хўжаликларнинг ҳуқуқ ва мустақилликлари кенгайтирилмоқда.

Шу билан бирга иқтисодий ислоҳотлар қишлоқда ниҳоятда секинлик билан амалга оширилмоқда, зарур даражада теранлик ва мазмундорлик кўрсатилмаяпти. Бошқарув усуллари бозор талабларига жавоб бермайди, расмиятчилик ва маъмуриятчиликка барҳам берилмаган, хорижий фирмалар ва компанияларнинг инвестицияларини қишлоқ хўжалигига жалб этиш, қўшма ва хусусий корхоналар ташкил этиш ишлари қониқарсиз олиб борилмоқда.

Хўжаобод (Маматазизов), Кегайли (Байниёзов), Бандихон (Даминов), Бухоро (Шомуродов), Сирдарё (Мирзаев), Гўзалкент (Абдураимов) ва Ҳазорасп (Муродов) туманларида иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда жиддий камчиликлар аниқланди.

Қишлоқ хўжалигида ўтказилаётган иқтисодий қайта ўзгартиришлар самарадорлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишга расмиятчилик билан тўраларча ёндашиш ҳоллари қоралансин.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов), «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни (Мирзаев), Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси (Усмонов), Ўзбекистон Республикаси давлат мулки қўмитасига, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ҳамда вилоятлар ҳокимликларига қишлоқда хўжалик юритишнинг кўп укладли шаклларини қарор топтириш дастурини амалда рўёбга чиқариш бўйича ишларнинг аҳволини танқидий баҳолаш юклатилсин.

Икки ой муддатда давлат хўжаликлари ўрнида ташкил этилаётган акционерлик ва кооператив хўжаликлар, уюшмалар ҳамда коллектив қишлоқ хўжалиги корхоналарининг бошқа турлари учун намунавий тузилмалар ишлаб чиқилсин. Қайта ташкил этилаётган давлат хўжаликларининг муайян шарт-шароитларига татбиқан бу схемаларни рўёбга чиқариш бўйича ташкилий-иқтисодий чора-тадбирлар амалга оширилсин.

Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш талабларига мувофиқ келмайдиган хўжаликларни ўзбошимчалик билан асоссиз ташкил этиш ҳолларига йўл қўйилмасин.

Бу ишни ташкил этиш ва ўтказиш бўйича шахсий жавобгарлик вилоятлар ва туманлар ҳокимлари зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси прокуратураси, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қишлоқда иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда қонунларга риоя қилиниши устидан назорат ўрнатсинлар, шу йилнинг биринчи чораги якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамасига маълумот тақдим этсинлар.

2. Қайд этиб ўтилсинки, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси (Усмонов) қишлоқ хўжалигининг бозор муносабатларига ўтиши бўйича зарур тадқиқотлар ва тажрибалар ўтказишни таъминламади, иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда хўжаликларга амалий ёрдам кўрсатмаяпти.

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академиясига бир ой муддатда Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти илмий-тадқиқот институтини Бозор ислоҳотлари институтига айлантириш топширилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни Молия вазирлиги ва Адлия вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда қишлоқ хўжалигини бошқариш тизимини такомиллаштириш, туман деҳқончилик саноати уюшмаларини тугатиш ҳамда уларнинг ўрнига ўз ишини хўжаликлар билан шартномалар тузиш асосида олиб борадиган сон жиҳатидан катта бўлмаган акционерлик бўлинмаларини ташкил этиш бўйича таклифлар киритсинлар.

Бу органларнинг қишлоқ хўжалиги корхоналари молиявий-хўжалик фаолиятига ҳар қандай аралашувлари истисно қилинсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари шу йилнинг 1 апрелигача Вазирлар Маҳкамасига зарар кўриб ишловчи хўжаликларни молиявий соғломлаштириш, шу жумладан, уларнинг бундан буён фаолият кўрсатишининг мақсадга мувофиқлиги тўғрисидаги масалалар бўйича аниқ таклифлар киритсинлар.

5. 1994 йил мобайнида давлат қишлоқ хўжалиги корхоналарини, идоравий мансублиги ва ишлаб чиқариш ихтисослашувидан қатъи назар, шу жумладан, уруғчилик хўжаликларини ҳам, хўжаликларнинг давлатга қарашли бўлмаган бошқа турларига айлантириш 1-иловага мувофиқ давом эттирилсин ва тугалланисин.

6. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари деҳқон (фермер) хўжаликларига 2-иловага мувофиқ қўшимча ер ажратишни назарда тутсинлар ва ушбу мақсадлар учун янги ерларни биринчи навбатда ўзлаштиришни таъминласинлар.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда ерларни деҳқон (фермер) хўжаликларига бериш тартиби тўғрисида таклифлар киритсин. Бунда «Ер тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ ер давлат мулки эканлиги ва унинг жамоа хўжаликлари тасарруфида бўлиши назарда тутилсин. Ер деҳқон хўжаликларига, хўжаликлар орқали ер солиғи тўланган ҳолда ва танлов асосида, фойдаланиш учун муайян муддатга берилади.

Боғ ва токзорларнинг кичик участкаларини асосий фондларни сотиб олиш ҳуқуқи билан хусусий мулк қилиб бериш тавсия этилсин.

7. «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитаси (Ҳусанов) Давлат мулки қўмитаси (Ғафуров) билан биргаликда икки ой муддатда қўмитани очиқ турдаги акционерлик уюшмасига айлантириш ишларини амалга оширсин. Вилоят ва туман бўлинмалари ҳам очиқ турдаги акционерлик жамиятларига айлантирилсин.

Шу йилнинг биринчи ярим йиллигида ҳар бир туманда жамоа хўжаликларига, кооперативларга, деҳқон ва шахсий хўжаликларга, аҳолига моддий-техника ресурслари, эҳтиёт қисмлар, техника сотувчи 2—3 та ихтисослаштирилган дўкон ташкил этишни ва кейинчалик бу дўконларни танлов асосида шахсий мулк қилиб сотишни таъминласинлар.

1994 йилнинг 1 апрелигача ҳар бир туманда шартнома асосида техникага хизмат кўрсатиш ва барча қишлоқ хўжалиги ишларини бажариш бўйича сервис пунктлари ташкил этилсин.

8. Ўзбекстон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов) Давлат мулки қўмитаси (Ғафуров) билан биргаликда икки ой муддатда «Ўзқишлоқхўжаликкимё» республика ишлаб чиқариш-илмий бирлашмасини, унинг вилоят ва туман хизматларини қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига шартнома асосида агрокимё хизмати кўрсатиш бўйича очиқ турдаги акционерлик уюшмаларига айлантирсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни ва Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси шу йилнинг 1 апрелигача ҳар бир туманда аҳолига қишлоқ хўжалиги экинлари уруғи, кўчатлар ва минерал ўғитлар сотадиган дўкончалар ташкил этсинлар.

10. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни сотиб олинаётган техника ва бошқа ишлаб чиқариш воситаларининг нархини арзонлаштириш ҳамда қўшимча харажатларни қисқартириш мақсадида шу йилнинг 2-чорагидан бошлаб жамоа хўжаликлари, қишлоқ хўжалиги кооперативлари, деҳқон (фермер) хўжаликларининг моддий-техника ресурслари ишлаб чиқарувчи корхоналар билан тўғридан-тўғри (горизонтал) алоқада бўлишига ўтсинлар.

«Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси (Носиров), Молия вазирлиги (Гуськова), Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов) қишлоқ хўжалигига сотиладиган минерал ўғитлар ва заҳарли кимёвий моддалар, ёнилғи-мойлаш материаллари, машина ва механизмлар учун давлат дотациялари бериш масаласини ишлаб чиқсинлар ва бу тўғрида таклифлар киритсинлар.

11. «Ўзтадбиркорбанк» (Юсупов) биринчи навбатда деҳқон (фермер) хўжаликлари, кичик корхоналар, кооперативлар, шахсий ёрдамчи хўжаликларга нақд пулга кичик техника, минерал ўғитлар, чорва моллари, уруғлик ва бошқа моддий ресурслар сотиб олишлари учун уларнинг мол-мулкини гаровга қўйган ҳолда имтиёзли кредит ресурслари ажратсин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги бюджет маблағларидан фоизсиз кредит ҳисобига «Ўзтадбиркорбанк»га устав фондини тўлдириш ҳамда қишлоқ тадбиркорларининг энг муҳим муаммоларини ҳал этиш учун 1 млрд сўм-купон ажратсин.

12. Меҳнат жамоаларини ишлаб чиқариш ҳажмларини ошириш ва ижтимоий масалаларни ҳал этиш учун янада рағбатлантириш мақсадида хўжаликларга давлат томонидан белгиланадиган буюртмалар (давлат буюртмалари) бекор қилинсин. Пахта толаси, дон, чорва моллари, парранда ва сут бундан истиснодир.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг қайд этиб ўтилган турларига (уларнинг харид ҳажмлари бўйича) қуйидаги ҳажмларда давлат буюртмаси белгилансин: пахта толасига — 75 фоиз, донга — 75 фоиз, чорва моллари ва паррандага — 50 фоиз, сутга — 50 фоиз.

13. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни, «Ўзкооптайёрловсавдо» бирлашмаси, «Ўзбекбирлашув» ва бошқа тайёрлов ташкилотлари қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчилар билан шартномалар тузишни шу йилнинг 10 мартигача тугалласинлар. Барча хўжаликларга етказилсинки, экин майдонлари таркиби ва маҳсулот етиштириш ҳажмлари тайёрлов ташкилотлари ва қайта ишлаш корхоналари билан тузилган шартномалардан, шунингдек, бозорларда маҳсулотга бўлган талабдан келиб чиққан ҳолда улар томонидан мустақил белгиланади.

14. 1994 йил 1 январдан бошлаб қишлоқлар ҳудудида жойлашган ҳамда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишловчи ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарувчи кичик корхоналар, ёрдамчи ишлаб чиқаришлар ва корхоналар бўйича даромадларга солинадиган солиқ ставкаси 50 фоизга камайтирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни ва бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда қайд этиб ўтилган масала бўйича, шунингдек, умуман республика деҳқончилик саноати маҳмуида солиқ солиш тизимини такомиллаштиришга оид таклифлар киритсинлар.

15. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни 1994 йил 1 апрелгача хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларини уларнинг бозор иқтисодиёти масалаларини билишларини ва эгаллаб турган лавозимларига мувофиқлигини аниқлаш мақсадида қайта аттестациядан ўтказсинлар. Жамоа хўжаликлари, кооперативлар, деҳқон (фермер) хўжаликлари, кичик ишлаб чиқаришлар раҳбарларини бозор шароитларида хўжалик юритишнинг асосий принципларига ўргатиш, маҳсулот етиштириш ва сотишга доир ҳуқуқ ва мажбуриятлар бўйича ўқитиш йўлга қўйилсин.

16. «Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси (Носиров) Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда қишлоқ жойларда ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфраструктурани ривожлантиришнинг муҳандислик тармоқлари ва коммуникациялар ҳамда зарур миқдорда янги иш ўринлари яратишни ўз ичига олувчи Дастурини ишлаб чиқишни таъминласин. Ишларнинг қандай бораётганлиги йилнинг ҳар чорагида Вазирлар Маҳкамасининг Деҳқончилик саноати мажмуи мажлисида кўриб чиқилсин.

17. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар Маҳкамасининг Деҳқончилик саноати мажмуи (И. Ҳ. Жўрабеков)га юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 1-илова

1994 ЙИЛДА КООПЕРАТИВ ВА МУЛКЧИЛИКНИНГ БОШҚА ШАКЛЛАРИГА АЙЛАНТИРИЛАДИГАН ДАВЛАТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ КОРХОНАЛАРИНИНГ СОНИ

	1994 йил 1 январгача давлат хўжаликларининг сони	Давлатга қарашли бўлмаган корхоналарга айлантириладиганлар: 1994 йил 1 майгача	1994 йил охиригача
Қорақалпоғистон Республикаси	26	15	11
вилоятлар:			
Андижон	8	4	4
Бухоро	18	10	8
Жиззах	23	13	10
Қашқадарё	43	25	18
Навоий	43	23	20
Наманган	10	6	4
Самарқанд	33	19	14
Сурхондарё	18	10	8
Сирдарё	8	5	3
Тошкент	25	14	11
Фарғона	5	3	2
Хоразм	5	3	2
Жами:	**265**	**150**	**115**

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 2-илова

1994 ЙИЛДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХЎЖАЛИКЛАРИГА ЕР АЖРАТИШ

(минг га)

	Қўшимча равишда ер ажратиш
Қорақалпоғистон Республикаси	14,0
вилоятлар:	
Андижон	3,0
Бухоро	11,0
Жиззах	9,0
Қашқадарё	13,0
Навоий	5,0
Наманган	4,0
Самарқанд	9,0
Сурхондарё	8,0
Сирдарё	9,0
Тошкент	6,0
Фарғона	5,0
Хоразм	4,0
Жами:	**100,0**

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ЧОРВАЧИЛИКДА ИСЛОҲОТЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ҲАМДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХЎЖАЛИКЛАРИ ВА ХУСУСИЙЛАШТИРИЛГАН ФЕРМАЛАР МАНФААТЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Чорвачиликдаги иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, ушбу ишдаги мавжуд камчиликларни бартараф этиш ҳамда хусусийлаштирилган фермаларда ва деҳқон (фермер) хўжаликларида чорвачилик маҳсулотлари ҳажмларини кўпайтириш учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Қайд этиб ўтилсинки, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят ва туманлар ҳокимликлари, маҳаллий қишлоқ хўжалиги органлари жамоаларга мулк қилиб берилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликларнинг фаолиятини йўлга қўйиш ва ташкил қилишга етарли эътибор бермаяптилар, чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш борасидаги тўсиқларни бартараф этиш учун қатъий чора-тадбирлар кўрмаяптилар.

2. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов), «Ўзмевасабзавотузумсаноат» давлат концерни (Мирзаев), Қишлоқ хўжалиги Фанлари академияси (Усмонов) Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 15 мартдаги 137-сон қарорининг бажарилиши ва фермер хўжаликларини ташкил қилиш ва уларнинг фаолият кўрсатиши борасидаги ишларнинг аҳволини ўрганиш бўйича комиссия ташкил қилсинлар.

Хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликларига иқтисодий қийинчиликларни енгиш, улар фаолиятидаги камчиликларни бартараф этиш ва муаммоларни ҳал қилиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни мақсадида хўжаликни самарали юритишида уларга амалий ёрдам бериш бўйича Вазирлар Маҳкамасига бир ой муддатда (1994 йилнинг 25 мартига қадар) таклифлар киритсинлар.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари аниқ табиий-иқтисодий зоналарни ва ҳар бир хўжаликнинг ер ресурсларини ҳисобга олган ҳолда, 1994 йилнинг 1 апрелигача деҳқон (фермер) хўжаликларига шартли ҳар бош чорва моли ҳисобига Андижон, Фарғона, Наманган, Тошкент, Хоразм ва Самарқанд вилоятларида — 0,3 гектардан, Қорақалпоғистон Республикаси ва бошқа вилоятларда — 0,45 гектардан суғориладиган ер, лалмикор ерларда эса 2 гектардан ер ажратилсин.

Мазкур банднинг бажарилиши юзасидан 1994 йилнинг 15 апрелига қадар Вазирлар Маҳкамасига маълум қилинсин.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ЧОРВАЧИЛИКДА ИСЛОҲОТЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ҲАМДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХЎЖАЛИКЛАРИ ВА ХУСУСИЙЛАШТИРИЛГАН ФЕРМАЛАР МАНФААТЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

4. Хусусийлаштирилган фермаларнинг хўжалик фаолиятига қорамолларнинг бош сонига қараб баҳо беришга чек қўйилсин, асосий эътибор моллар маҳсулдорлигига, шартнома мажбуриятларининг бажарилишига қаратилсин. Жамоа фермаларининг ва деҳқон (фермер) хўжаликларининг хўжалик ва молиявий фаолиятига хўжаликлар ҳамда туман ташкилотлари раҳбарларининг ҳар қандай аралашувларига барҳам берилсин.

5. Белгилаб қўйилсинки, ушбу қарор билан белгиланган имтиёзли шартлар камида 30 шартли бош чорва молларига эга бўлган деҳқон (фермер) хўжаликларига тадбиқ этилади. Бу танлов асосида ташкил этилаётган деҳқон (фермер) хўжаликларини рўйхатга олиш чоғида қўйиладиган асосий талаб бўлиши керак.

6. «Ўзтадбиркорбанк» (Юсупов) техника, ёнилғи-мойлаш ва қурилиш материаллари, қорамоллар, асбоб-ускуналар ва механизация воситалари сотиб олиш учун хусусийлаштирилган фермаларга ва деҳқон (фермер) хўжаликларига, улар мулкини гаровга қўйган ҳолда, камида 10 йил муддатга чекланмаган миқдорда кредитлар ажратсин. Юқори маҳсулдор чорва моллари сотиб олиш учун камида 5 йил муддатга имтиёзли кредитлар берсин.

Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 14 октябрдаги 501-сон қарорининг 3-банди ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

7. «Ўзгўштсутсаноат», «Ўзбексавдо» давлат уюшмалари, «Ўзкооптайёрловсавдо» бирлашмаси, бошқа тайёрлов ташкилотлари хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликларидан маҳсулотларни шартномавий (эркин) нархлар бўйича тўсиқсиз қабул қилиб олишни таъминласинлар,

8. «Ўздеҳқончиликсаноатбанк» (Ахадов), «Ўзқурилишсаноатбанк» (Ибодов) қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари топширувчилар билан ҳисоб-китоб қилиш учун тайёрлов ташкилотларига ва савдо корхоналарига зарур кредитлар ўз вақтида ажратилишини таъминласинлар.

9. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов), «Ўзмевасабзавотузумсаноат» концерни (Мирзаев), Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги Фанлари академияси (Усмонов) жамоа фермалари ва деҳқон (фермер) хўжаликларини талаб қилинган миқдорда уруғликлар, минерал ўғитлар, дори-дармонлар, наслдор моллар билан таъминласинлар, молларни сунъий уруғлантиришда ва зооветеринария хизмати кўрсатишда уларга ёрдам кўрсатсинлар.

10. «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» (Ҳусанов) хусусийлаштирилган фермер хўжаликлари учун уларнинг талабномаси бўйича 1994 йил мобайнида юк ташиш транспортлари, тракторлар, бошқа техникалар ажратсин. «Техчорвасервис» бирлашмасининг жойларда ташкил этилган бўлинмаларининг фаолияти кучайтирилсин, уларнинг буюртмаларига биноан кичик техника ва бошқа асбоб-ускуналар етказиб беришни таъминласин.

11. «Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси (Муҳитдинов), «Ўздонмаҳсулот» давлат концерни (Тен), Қишлоқ хўжалиги вазирлиги (Қаюмов) 1994 йилда хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликлари учун алоҳида сатрда, 1-иловага мувофиқ ҳажмларда омихта ем фонди ажратсинлар.

Деҳқон (фермер) хўжаликлари ажратилган ем-хашакка мувофиқ маҳсулотларни шартнома шартларида хўжаликлар ҳисобига топширишлари мумкин.

12. «Ўзозиқовқатсаноат» концернги (Ҳамидов), «Ўздонмаҳсулот» давлат концерни (Тен), чорвачилик фермаларига ажратилган омихта ем, шелуха ва шрот билан ўз вақтида ҳамда сифат бўйича андозаларга қатъий риоя қилган ҳолда тўлиқ таъминласинлар.

13. «Ўзгўштсутсаноат» уюшмаси (Муталов) Давлат мулки қўмитаси билан биргаликда икки ой муддатда гўшт ва сутни қайта ишлаш бўйича республика, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоят акционерлик уюшмаларини очиқ турдаги акционерлик уюшмаларига айлантирсин.

14. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси ва Молия вазирлиги билан биргаликда «Ўзпаррандасаноат» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси тизимидаги паррандачилик фабрикаларини очиқ турдаги акционерлик уюшмаларига айлантирсин. Уларнинг банк ссудалари ва кредитлари бўйича қарзларини тўлаш муддати 5 йилга узайтирилсин.

15. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитаси ва «Ўздавқишлоққурилишлойиҳа» институти 1994 йил мобайнида деҳқон (фермер) хўжаликлари ва хусусийлаштирилган фермалар учун, маҳаллий арзон қурилиш материалларидан кенг фойдаланилган ҳолда кичик ва ўрта фермалар лойиҳаларини ишлаб чиқсинлар.

«Ўзколҳозқурилиш», «Ўздеҳқончиликқурилиш» бирлашмалари ва «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитаси ва бошқа қурилиш ташкилотлари фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликлари билан тузилган шартномалар асосида намунавий лойиҳалар бўйича ишлаб чиқариш объектлари қуришни ва уларни тайёр ҳолда фойдаланишга топширишни таъминласинлар, қурилиш ташкилотлари ушбу ишлаб чиқариш объектлари бўйича қўшилган қиймат солиғи тўлашдан озод қилинсин.

16. «Ўздавнефтмаҳсулот» бирлашмаси, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат-кооператив қўмитаси деҳқон (фермер) хўжаликларининг фаолият кўрсатиши учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида ёнилғи-мойлаш материалларини 2-иловага мувофиқ миқдорда ажратсинлар.

17. Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан биргаликда бир ой муддатда амалдаги солиқлар ва тўловлар ставкаларини 50 фоизга камайтиришни, ер солиғи тўлаш бўйича бюджет билан ҳисоб-китоблар коллектив хўжаликлар (жамоа хўжаликлари ва кооперативлар) орқали амалга оширилишини назарда тутган ҳолда деҳқон (фермер) хўжаликларига, хусусийлаштирилган фермаларга солиқ солиш тизимини ўзгартириш тўғрисида Вазирлар маҳкамасига таклиф киритсинлар.

18. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Мелиорация ва Сув хўжалиги вазирлиги Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги Фанлари академияси билан биргаликда барча хусусийлаштирилган фермалар ва деҳқон (фермер) хўжаликлари жамоаларига бозор иқтисодиёти асослари, ишлаб чиқаришни мустақил юритиш усуллари бўйича таълим бериш дастурини ишлаб чиқсинлар ва ўқитишни кенг йўлга қўйсинлар.

19. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар Маҳкамасининг деҳқончилик саноати мажмуига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 1-илова

ХУСУСИЙЛАШТИРИЛГАН ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИ ВА ФЕРМЕР ХЎЖАЛИКЛАРИГА 1994 ЙИЛДА ДАВЛАТ РЕСУРСЛАРИДАН АЖРАТИЛАДИГАН КОНЦЕНТРАТ ОЗУҚАЛАРНИ СОТИШ ҲАЖМИ

(минг тонна)

	Концентрат озуқаларнинг ҳаммаси	шу жумладан	
		омихта ем	қунжара
Қорақалпоғистон Республикаси	22	15,4	6,6
Вилоятлар:			
Андижон	7,5	5,3	2,2
Бухоро	8,3	5,8	2,5
Жиззах	15	10,4	4,6
Қашқадарё	22,3	15,6	6,7
Навоий	4,2	2,9	1,3
Наманган	8,8	6,2	2,6
Самарқанд	19,5	13,6	5,9
Сурхондарё	6,7	4,7	2,0
Сирдарё	5,9	4,1	1,8
Тошкент	4,3	3,0	1,3
Фарғона	4,8	3,4	1,4
Хоразм	13,7	9,6	4,1
Жами:	**143**	**100**	**43**

Вазирлар Маҳкамасининг қарорига 2-илова

1994 ЙИЛДА ДЕҲҚОН (ФЕРМЕР) ХЎЖАЛИКЛАРИ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН АЖРАТИЛАДИГАН ЁҚИЛҒИ-МОЙЛАШ МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ МИҚДОРИ

(минг тонна)

	дизель ёнилғиси	автомобиль бензини
Қорақалпоғистон Республикаси	21,4	8,2
Вилоятлар:		
Андижон	7,3	2,8
Бухоро	11,7	4,7
Жиззах	12,5	4,9
Қашқадарё	19,5	6,2
Навоий	4,4	1,9
Наманган	7,3	3,0
Самарқанд	11,9	4,9
Сурхондарё	11,2	4,5
Сирдарё	12,8	5,2
Тошкент	9,6	3,7
Фарғона	8,1	3,2
Хоразм	7,3	2,8
Жами:	**145,0**	**56,0**

• Бу ҳақда Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилишда гапирилган эди

Сирдарёликлар танқиддан тўғри хулоса чиқаришаяпти

Ўтган йили вилоятда пахта тайёрлаш: плани барбод берилди. Режаси 68 фоизда қолиб кетди. Хўш, бундай депсинишнинг илдизи нимада? Қолоқликнинг сабабини, кимлардир бот-бот рўкач қилаётганидек, фақат об-ҳавонинг ноқулай келганлигига йўйиш тўғрими? Ундай бўлса, нега қатор хўжаликларда юқори ҳосил етиштирилди?

Халқ ноиблари вилоят кенгашининг яқинда бўлиб ўтган XVI сессиясида тармоқда ва бошқа соҳаларда йўл қўйилган ҳатолар ва камчиликлар атрофлича таҳлил этилди.

Маълумки, 1993 йилнинг кўклами серёғин келди. Ёмғир, жала ва дўл бир амаллаб ерга чигитни қадаб олган деҳқонларни шошириб қўйди. Улар эндигина кўкка бўй чўзаётган ниҳолларни қатқалоқдан халос қилишга киришганларида, юқоридан шундай кўрсатма берилди: «Уруғ қайта экилсин!». Ноилож, кўпчилик, гарчи кўзлари қиймаса-да, қўёшга талпинаётган ғўза билан «хайрлашди». Афсуски, ўшанда бу итоатгўйлик кузда армон бўлиб, уйқуларни қочиришини ўзлари ҳам, раҳбарлар ҳам билишмаган эди. Бироқ айрим миришкорлар ўз кўнгиллари нидосига қўлоқ солишди. «Борига барака!» деб парваришга зўр беришди. Ола экиб, ғўза қатор ораларини тўлдиришди. Натижада бу жойларда дурустгина хирмон кўтарилди. Биринчи тоифадагилар эса чигитни икки-уч марталаб эксалар-да, қулай вақтни бой бердилар: пахта кеч очилиб, асосий ҳосил қор остида қолиб кетди. Бу биринчиси.

Иккинчидан, уруғ етишмаганлиги боис, Мирзачўл шароитида юқори ҳосил олиш гумон бўлган навлар аралаш экиб юборилди (Вилоят бўйича 7 хил нав ўстирилди). Авваллари бу ерда асосан С-6524 ва «Ан-Боёвут» навларидан мўл пахта етиштирилганлиги инобатга олинмади. Қолаверса, турли жойлардан келтирилган уруғликни сифатли деб бўлмасди. Кўчат эса ўта қалин бўлиб қолди. Яганалаш рисолада-гидек ўтказилмади.

Яна бир хатога сентябрь ойида йўл қўйилди. Маъмурий-буйруқбозлик усулидан қутула олмаган айрим раҳбарлар яна деҳқонларни ғўза қатор ораларига сув тарашга мажбур қилишди. Улар бу билан лоақал қўшимча биттаиккита кўсак ҳосил қилиш мумкин, деб ишонтирдилар. Ваҳоланки, бор ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олиш ҳақида ўйлаш керак эди. Кейин нима бўлди? Шундоқ ҳам ўзи кечки бўлган пахтанинг пишиб етилиши чўзилиб кетди. Ғўза баргини тўктириш орқага сурилди. Ҳароратнинг пастлиги туфайли дефолиантлар унга кор қилмади. Оқибатда йиғим-терим мавсумининг энг қимматли дамлари бесамар ўтиб кетди.

— Бултур пахта тайёрлаш режаси бажарилмаганлигининг яна бир сабаби бор,— деди вилоят деҳқончилик саноат уюшмасининг янги раиси, қишлоқ хўжалик фанлари номзоди Олимжон Мирҳабибов. — У ҳам бўлса, оддий деҳқондан тортиб раҳбаргача — ҳамма зиммадаги масъулиятни тўла ҳис қилмаганлигида, меҳнат интизомининг издан чиққанлигида. Бошқача қилиб айтганда, юқоридаги айрим раҳбарлар ўзларининг ношудликларини очиқ-ойдин намоён этган бўлсалар, пастдагилар мустақил иш юритолмадилар. Бунда ходимларни танлаш ва жойжойига қўйишдаги камчиликлар ҳам панд берди. Экин майдонларининг мелиоратив ҳолати эса ёмонлашиб бормоқда. Энди тасодифий «мутахассислар» ва кўплаб хўжаликларнинг ишни эпломаган раҳбарларини салоҳиятли, ташаббускор мутахассислар билан алмаштираяпмиз. Бошқарув тизими ҳам ихчамлаштирилмоқда. Маъмурий-буйруқбозлик усули ўрнини иқтисодий усул эгаламоқда. Мен нима учун бу ҳақда батафсил тўхталяпман? Шунинг учунки, энди деҳқонга буйруқ эмас, амалий ёрдам даркор. Унда ерга ҳақиқий эгалик туйғусини шакллантириш лозим. Таассуфки, замин соҳиби ҳалигача мустақилликка эришганича йўқ. Хўжаликларнинг шакли ўзгарган бўлса-да, унинг мазмун-моҳияти, иш юритиш услуби ҳамон эскича. Юқорининг кўрсатмасини бажариб ўрганган деҳқондан эса ташаббус ва янгилик кутиш мушкул.

Бу фикрни бошқалар ҳам қўллаб-қувватлашди. Улар тармоқдаги ечимини кутаётган муаммоларни эслатиб, уни ҳал этиш бўйича фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Зарем ЯКУБОВ, Оқолтин туманидаги Бобур номли ширкатлар уюшмасининг раиси:

— Ҳосил тақдири эртапишар пахта нави ва сифатли уруғликка кўп жиҳатдан боғлиқ. Шунинг учун, аввало, навни танлашда ер ва иқлим шароити ҳисобга олинмоғи керак. Қолаверса, уруғлик тайёрлашни хўжаликнинг ихтиёрига бериш лозим. Шундай қилинганда, биринчидан, уруғлик сифатли бўлади, иккинчидан, синовдан ўтган, шу ер шароитига мослашган пахта навидан юқори ҳосил етиштирилади.

М. ТОЖИБОЕВ, Гулистон туманидаги «Қизил тонг» жамоа хўжалигининг бош ҳисоботчи:

— Сизот сув ер юзасига тобора яқинлашмоқда. Бироқ хўжаликда экскаваторнинг йўқлиги ишнинг белига тепаётир, Уни харид қилиш ёки ижарага олишга эса хўжаликнинг маблағи етишмайди. Устига устак, мавжуд тик дренажлар ҳам тўлиқ ишламаётир. Бу борада тегишли ташкилотлар мададига муҳтожмиз. Айни кунларда қўл қовуштириб ўтирганимиз йўқ. Янги ҳосилга пухта замин яратаяпмиз.

А. ШЕРНАЗАРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ҚИШКИ ОЛИМПИАДА КУНДАЛИГИ

РОССИЯ Президенти Борис Ельцин Лиллехаммерга «сим қоқиб» ўз олимпиадачиларини эришишаётган юксак ғалабалар билан табриклади. Шу кунгача Россия спортчилари «Оқ Олимпиада»нинг 9 та олтин, 6 та кумуш, 8 та бронза медалини қўлга киритишди. Мезбонлар жами 17 та (8+7+2) медалга эга бўлиб туришибди.

Чанғи устаси Люба Егорова эстафетачилар пойгасида ҳам ғолиб чиқиб, олтинчи марта Олимпиада чемпиони, деган юксак унвонга сазовор бўлди. XVII Қишки Олимпиаданинг яна бир қаҳрамони мезбон — Олаф Косс 5 ва 1,5 чақирим масофалик конькичилар пойгасида ҳам ғалаба қозонди ва учинчи марта олтин медалга сазовор бўлди.

Бизнинг юрт спортчилари ҳам Олимпиада баҳсларига киришишди. Фристайл (могул) бўйича қатнашган ҳамюртимиз Лариса Удодова 60 нафар олимпиадачи ўртасида 21 ўринни эгаллади. Фигурали учувчиларимиз Алики Стергиаду ва Юрис Разгуляев эса ўн учинчи яна бир жуфтлигимиз — Динора Нурбоева ҳамда Муслим Сатторов 21- ўрин билан мусобақаларни якунлашди.

Ҳ. РАСУЛОВ.

Фермер хўжаликлари қанчалик кўп ва бақувват бўлса, юрт ҳам шунчалик обод бўлади

(Давоми. Боши 1-бетда).

мерларга ер олишнинг нима ҳожати бор?

Ҳолбуки, хўжаликда қаровсиз ётган ерлар бор. Шу сабабдан фермерлар юқори ташкилотларга ариза ёзишяпти. Аммо қонунни билмаслик уларга панд берди. Кўпчилик ер олиш истагида бўлганлиги учун ҳам «ер» сўзини ўқигач, ариза билан яхши танишмай, имзо чекиб юборавергan.

Хўжаликда кўпчилик фермер бўлмоқчи — бу яхши, аммо ҳаммада ҳам шунга яраша иқтидор, малака, шарт-шароит бўлавермайдику. Баъзилар фермерлик нима эканлигини аниқ тасаввур қилмайдилар. Бунинг устига кўпроқ ер беришни талаб қилишади. Масалан, шикоятчи Қобул Назаров оиласида меҳнатга яроқли икки киши бор, лекин у 30 гектар ер сўрамоқда. Таклиф қилинган 3 гектар ерга эса рози эмас.

Хўжалик бошқаруви раиси Ваҳоб Зуфаровнинг гапига кўра, аризага имзо чекканларнинг кўпчилиги хўжалик ҳудудида яшасада, далада ишламайди. Аввалги йилларда фермерларга берилган ерларнинг 20-40 фоизидан тўлиқ фойдаланилмаган. Агар улар ишни қойиллатганларида фермерларга раиснинг ўзи бош бўлиб жой ажратган бўларкан. Балки фермерлардаги «сусткашлик»нинг ҳам бирор сабаби бордир? Фермерларнинг арзаларига қаранг:

Қодир НАЗАРОВ: 18 таноб ерим бор, аммо катта қисмига сув чиқмайди. Ўтган йили бир таноб ердаги мош, 0,5 танобдаги тарвуз сувсизликдан қуриб кетди. Кредит ажратилмади, дизел ёнилғилари бўлсаям олиб туришса яхши бўларди.

Хуллас, фермерларнинг айтадиган гапи ҳам, дарди ҳам кўп. Хўш, туман раҳбарлари-чи, улар нима дейишади?

Туман статистика бўлими бошлиги муовини А. Эргашев кўрсатган далилларга кўра, рўйхатдан ўтган 99 фермердан 30 нафари 1993 йил учун ҳисобот топширмаган. Солиқ инспекцияси бошлиги Х. Қўчқоровнинг айтишича, кўпгина фермерларнинг ҳисоб-китоб ишларига тишлари ўтмайди. Ҳолбуки, бусиз фермерлик қилиб бўлмайди. Аммо шу нарсани ҳам унутмаслик керакки, фермерликни ихтиёр этганларга иш ўргатиш, йўл-йўриқ бериш раҳбарларнинг вазифаси. Шундай экан, ҳокимлик қошида фермерлар мактабини очиб, хоҳловчилар ўқитилса, уларга танлов асосида ер берилса, мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Президентимизнинг деҳқон (фермер) хўжаликларини ривожлантириш ҳақидаги Фармонидан кўзда тутилган мақсад ҳам бозор иқтисодиётига ўтишни тезлаштириш ва юртда тўкинчилик бўлишга эришишдир. Зеро, фермер хўжаликлари қанчалик кўп ва бақувват бўлса, юрт ҳам шунчалик обод бўлади. Шахсий манфаат бор экан, деҳқон, албатта, унумли меҳнат қилади. Чунки у қилаётган меҳнати самарасини амалда кўради.

Комиссия аъзолари тумандаги аҳволни пухта ва обдон ўргандилар. Ҳар бир шикоятчи билан алоҳида-алоҳида суҳбатлашилди. Деҳқонлар ўзлари тушунмаган масалалар юзасидан тўлиқ жавоб олдилар.

Текширув якунида шикоятда кўрсатилган баъзи рақамлар ўз тасдиғини топмади. Шу билан бирга комиссия деҳқонларнинг ер бериш ҳақидаги асосий талабларини ҳақли, деб топди. Туман ҳокимлиги фермерларга ер ажратишда бир қатор камчиликларга, расмиятчиликка йўл қўйган. Тафтиш комиссияси ер сўраб ҳокимликка ариза ёзган 47 нафар деҳқонга 3-4 танобдан ер бериш ҳақидаги қарорни туман раҳбариятига тақдим этди:

«...Фермер бўлиш учун ариза ёзганларга ер бериш ҳақида қўйилган масала тўғри, деб асослансин. ...Ариза ёзганларга 1994 йил, 25 февраль куни ер тақсимлаб берилсин. Ушбу қарорнинг бажарилиши Янгийўл тумани фермерлар иши билан шуғулланувчи комиссияга юклатилсин».

Қарор қатъий. Бундан шикоятчилар ҳам мамнун. Энди ҳамма гап туман ҳокимлигида қолди...

Ўйлаймизки, Янгийўл тумани раҳбарияти Президентимизнинг **«Фермерлар — аграр ислоҳот тизимининг биринчи қалдирғочлари. Уларнинг қанотини синдирмайлик. Уларни асраш, авайлаш, парваришлаш керак. Фермерларимиз кўрсатилган бир яхшиликка минг яхшилик билан жавоб қайтаришга имоним комил»** деган ўгитларидан тегишли хулоса чиқариб олади.

Юсуф ҲАМИДОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

БОШ КОТИБ МОЛИЯВИЙ ТАНҚИСЛИКНИ ЯШИРМАДИ

ИСЛОМОБОД. Уч минг нафар покистонлик аскарни Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Босния ва Герцеговинада тинчлик ўрнатувчи кучлари таркибига юбориш мўлжалланмоқда.

Бироқ, уларни мўлжалланган жойга етказиш масаласи муаммо бўлиб турибди. БМТ Бош котиби Бутрос Ғолий Покистон раҳбариятига миннатдорлик билдирар экан, молиявий танқислик муаммоси кўндаланг бўлиб турганини яширмади.

ҲАРБИЙ ВАЗИРЛАР УЧРАШДИ

БОННН. Германия мудофаа вазири Фолькер Рюе расмий ташриф билан Швейцарияда бўлди.

Дастлабки маълумотларга кўра, у Швейцариянинг ҳарбий департаменти раҳбари Каспар Филлигер ва ташқи ишлар департаменти бошлиғи Флавио Котти билан учрашган. Германия ахборот маҳкамасининг хабарига кўра, ташриф давомида Германия ва Швейцария ўртасида ҳарбий соҳадаги ҳамкорлик муносабатлари ҳамда Европада хавфсизлик сиёсати муаммолари муҳокама қилинган.

ФУҚАРОЛАР ЖАБР ТОРТИШАЯПТИ

НАЙРОБИ. Кисмайо порти атрофида рўй берган қонли тўқнашувлардан сўнг 5 минг нафардан кўпроқ аҳоли Сомалининг Жанубий ҳудудларини ташлаб кетди.

Муваққат президент Али Маҳди Муҳаммадни қўллаб-қувватловчи 12 та ҳарбий-сиёсий гуруҳ раҳбарлари генерал Муҳаммад Фараҳ Айдид тарафдорларини тўқнашувни юзага келтиришда айблашмоқдалар. Оммавий ахборот воситаларининг маълумотларига кўра, ўзаро тўқнашувлар натижасида 60 киши ўлган, юзлаб одам жароҳатланган.

ПРЕЗИДЕНТЛИК МУДДАТИ ИККИ ЙИЛГА ҚИСҚАРДИ

БУЭНОС-АЙРЕС. Чилида мамлакат конституциясига ўзгартиш киритилди.

Энди халқ томонидан сайланган президент аввалгидек саккиз йил эмас, олти йил мамлакатни бошқариш ҳуқуқига эга бўлади. Саккиз йиллик муддат 1980 йилда Пиночет тартиби даврида конституцияга киритилган эди.

Туркия. Анқара шаҳри.

АРХЕОЛОГИЯДА ЯНГИЛИК

Хитойнинг Шанси вилоятида қадимшунослар Ся династиясининг Юй ҳокимлиги (эрамиздан аввалги 21—16 аср) даврида пойтахт бўлган жойни топишди.

Бу археологик топилма Хитой цивилизациясининг пайдо бўлиши тўғрисидаги маълумотларга янгилик киритади. Қадимий пойтахт 13 квадрат километр ҳудудни эгаллаган. Ўша ҳудуддан бундан ҳам қадимийроқ бўлган металлга ишлов бериш устахонаси қолдиқлари ва эрамиздан аввалги 475—221 йилларга оид қишлоқ хўжалиги қуроллари, тангалар қўйишга мўлжалланган қолиплар ҳам топилган.

ОТЛАРГА ҲАМ ОСОН ЭМАС

Жаҳонда «Совуқ уруш»нинг тугаши Швейцария қуролли кучлари таркибидаги зобит ва аскарларгагина эмас, от ва хачирларга ҳам ўз таъсирини ўтказмоқда.

«Армия—95» ислоҳоти режасига кўра, қуролли кучлар таркибидаги мавжуд 9200 отдан 4 мингтасини қолдириш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари, мамлакатдаги от ва хачирлар учун яна бир кўнгилсизлик рўй бермоқда: ҳукумат давлат бюджети камомадини қисқартириш мақсадида ҳарбий хизматдаги улов эгаларига бериладиган давлат тўловлари ҳажмини камайтирмоқда. 1994 йилда бир от учун 600 фунт — олдинги йилдагига қараганда 20 фоиз кам нафақа берилади.

«ХОНИ»ГА ОМАД КУЛИБ БОҚДИ

Таиланд пойтахтининг диққатга молик масканларидан бири Дусит ҳайвонот боғи янада гавжумлашди.

Чунки, яқинда ажойиботхонага «Хони» лақабли кичик филнинг келтирилиши бўлди. Ҳозир «Хони» Таиланддаги энг машҳур жонивордир. Уни катталар ҳам, кичиклар ҳам бирдай ёқтиришади. Фил ҳақида маҳаллий рўзнома ва телевидение мунтазам хабар бериб турибди. Бу жонзотга ҳатто Таиланд қироли Пумипон Адульядетнинг рафиқаси қиролича Сирикит ҳам ғамхўрлик кўрсатмоқда.

Бунинг боиси шуки, яқингача пойтахт циркида ўз чиқишлари билан муваффақият қозониб келаётган «Хони» кўчада сайр қилиб юрганида оғир юк машинаси билан тўқнашиб кетган. Оқибатда у юролмай қолди.

Таиландда филлар муқаддас ҳисобланиши туфайли қиролича Сирикитнинг чақириғига биноан мамлакатдаги энг яхши ветеринарлар «Хони»ни қутқаришга шошилдилар. Ҳозирча улар филни оёққа турғазолмаган бўлишса-да, филнинг соғайиб кетишидан ҳеч ким умидини узгани йўқ. 800 килограммлик беморни қай йўсинда даволаш керак: жарроҳлик йўли биланми ёки дори-дармонлар ёрдамидами, деган мавзуда матбуотда қизғин мунозаралар давом этмоқда. Хуллас, бу беозор жонивор ҳамманинг диққат марказида.

ХОТИМАСИ НОМАЪЛУМ ЭРТАК

Деҳқонобод тумани ҳокимлиги диққатига

Бор экану йўқ экан, Қашқадарёнинг Деҳқонобод тумани марказида бундан саккиз йил бурун маданият ва истироҳат боғи ташкил этилган экан. Ўша пайтда боғни чинакам оромгоҳга айлантириш учун туман раҳбарлари 36 минг сўм сарфлаб турли-туман атракционлар, 3 тадан теннис ва биллиард столи ҳам келтиришган экан. Бироқ савобни бутун қилмаган раҳбарларнинг айби билан уларни жойлаштиришга пул топилмай, қандай келтирилган бўлса шундай қолиб кетибди. Қаровсиз қолган буюмлар эса нафақат ой, балки кун сайин ишдан чиқаверибди. Баъзилари яроқсиз ҳолга келгач ҳатто чиқим қилиб юборилаверибди. Боғни чинакам оромгоҳга айлантириш илинжида юрган ишчи-хизматчиларнинг додини тинглайдиган одам топилмабди. Устига-устак бир йилдан буён на маошдан дарак бор эмиш ва на ишдан! Бу ҳол қачонгача давом этади? Бу борада, яъни «Ғалаба» истироҳат боғи дам оладиган ҳордиқ масканига айлантирилиб, савоб бутун қилиниши борасида туман раҳбарлари бош қотиришса ажаб эмас.

— Бувижон, эртак қандай тугайди?

— Бувигинанг айлансин, бу Қашқадарё вилояти ва Деҳқонобод тумани раҳбарларига боғлиқ. Эртак хотимасини улардан эшитамиз.

Эртакни ёзиб олувчи: А. ЮСУПОВ.

• *Дардли мактублардан*

ТУЯ ГЎШТИНИ ЕГАН ТЕРГОВ

1992 йилнинг 21 ноябрида Қувасой шаҳри яқинида тасодиф туфайли фалокат юз берди. Биз беш киши касалхонада ҳушимизга келдик. Воқеа бундай бўлган эди: қарамақарши томондан келаётган «КамАЗ» юк машинаси катта тезлик билан бекатда турган «Икарус» автобусига урилган. Шунинг баробарида юк машина биз томонга бурилиб, машинамизга тўқнашган ва 17 метргача судраб борган. Болаларим ва набираларим билан турли даражадаги тан жароҳати олгандик.

— Касалхонада ётган вақтимизда шаҳар милицияси терговчиси Р. Сотволдиев келиб, «КамАЗ» ҳайдовчиси билан судлашиб юрмаслигимизни, машинамизни бир ой ичида тузатиб беражакларини айтишди. Биз омон қолганимизга шукр қилиб, рози бўлдик. Бироқ, берилган ваъдалар пуч бўлиб чиқди. Мен туман, вилоят прокуратурасига ариза бердим. Шуниси таажжубланарлики, содир этилган авария тўғрисида жиноий иш қўзғатиш бекор қилинган экан. Энг ачинарлиси, орадан бир йилдан зиёд вақт ўтса-да тергов давом этаяпти. Машинамга келсак, уни бир ой ичида таъмирлаб, асл ҳолига келтириб беришга ваъда берган шоввозлар, энг зарур қисмларини олиб қолишиб, ўзини уйимизга ташлаб кетишди. Бу йил тергов тугармикан?

Т. ИСМОИЛОВ, Қувасой шаҳри, Ғ. Ғулом кўчаси.

ЖИНЧИРОҚҚА ОШНОМИЗ

Бўка туманидаги айрим қишлоқларнинг аҳволи ниҳоятда хароб. Ёзда чангу тўзондан, қишда лойу ботқоқдан безиб қолганмиз. Айниқса, «Кўкорол» жамоа хўжалиги аҳолисига қийин. На электр токи, на сув ва на газдан ёлчиймиз. Бир ойдирки, кунимиз жинчироққа қолган. Бу ҳақда хўжалик раҳбари Ҳабибулла Абдуллаевга, электр муҳандиси Д. Жўраевга айтдик. Фойдасиз.

Отахўжа МЎМИНОВ, Тошкент вилояти.

СУД ҲУКМ ЧИҚАРДИЮ, АММО...

Мен Каттақўрғон тумани солиқ инспекциясидан нотўғри бўшатилганлигим ҳақида судга мурожаат қилгандим. Айни пайтда «Халқ сўзи»га ҳам шикоят ёздим. Яқинда Самарқанд шаҳар суди бу масалани кўриб чиқди. Мени ишга тиклаш ҳақида ҳукм чиқарилди. Бу ҳақда газетада ҳам чоп этилди. Бироқ, вилоят солиқ бошқармаси раҳбарияти менинг ўз ишимга тикланишимни пайсалга солишаяпти. Буни қандай баҳолаш мумкин? Қонунчиликни менсинмасликми ёки суд ҳукми уларга тааллуқли эмасми?

Ш. ЮСУПОВ. Каттақўрғон тумани, О. Маҳмудов номли жамоа хўжалиги, Сутхўр қишлоғи.

ШАКАР ОЛОЛМАЯПМИЗ

Ҳамма жойда аҳолига меъёрланган озиқ-овқат маҳсулотлари берилаётгани диққатга сазовор. Бироқ бизнинг қишлоқ дўконларимизга айрим маҳсулотлар, айниқса, шакар ўз вақтида келтирилмайди. Янги йилнинг иккинчи ойи тугаётган бўлса-да, ҳамон шакар йўқ. Ўтган йилнинг ноябрь, декабрь ойларида ҳам маҳсулот бўлмаганди. Бизга ўз вақтида берилмаётган, кечиккач эса умуман берилмайдиган маҳсулотларимиз қимнинг кассасини қаппайтираяпти экан? Наҳотки, биргина шакарни ўз вақтида келтириш шу қадар қийин бўлса?

Ў. БЕКМУРОДОВ, Денов тумани, Ш. Қобилов номли жамоа хўжалиги.

50 ГЕКТАР ЕРНИНГ ЭГАСИ БОРМИ?

Бор бўлса, Тошкент шаҳри С. Раҳимов тумани Қорақамиш мавзеси билан Охунбобоев номли жамоа хўжалиги оралиғидаги 50 гектар ер нима учун қаровсиз, эгасиз турибди. Бу ҳол тўрт йилдан буён давом этаяпти. Ваҳоланки, ҳар гектар ердан йилига икки марта ҳосил олиб, 4—5 миллион сўм даромад олиш мумкин. Ваҳоланки, ана шу имконият бой бериляпти.

Агар бу ер деҳқончилик қилиш иштиёқида юрган кишиларга бўлиб берилса, улуғ иш бўларди. Ердан фойдаланишдан нафақат биз, балки халқимиз ҳам манфаатдор бўлар, дастурхонимиз тўкинлигига озми-кўпми ҳисса қўшилган бўларди.

А. СОДИҚОВ, Тошкент шаҳри.

ХАЛҚ СЎЗИ – ҲАҚ СЎЗ

МУСТАҚИЛЛИКНИНГ ОЛИЙ МАҚСАДИ – ХАЛҚИМИЗНИНГ ИЗЗАТИНИ ЖОЙИГА ҚЎЙИШ

МУШТАРИЙ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ...

АЙРОНХОНАЛАР ОЧИЛСА

Ҳозир қаерга қараманг, «газли сув» дўконларига кўзингиз тушади. Шунинг ўрнига ўша дўкончаларда қатиқ, айрон сотилиши йўлга қўйилса бўлмасмикан? Сабаби, чанқаб турган одамга газли ёки ранг солиниб безатилган сувлардан кўра бир пиёла қатиқ ёки айрон фойдалироқда.

Мен қўшни Қирғизистоннинг Ўш, Жалолобод, Ўзган ва Қорасув шаҳарларида кўп бўлганман. Бу ерларда май ойидан то сентябрь ойига қадар дўконлардан қимиз, қатиқ узилмайди. Бизда эса қимиз, қатиқни топиш анқонинг уруғи. Бу ҳақда ишбилармон, савобталаб кишилар ўйлаб кўришса, фойдадан ҳоли бўлмасди.

М. МАМАЖОНОВ, Хонобод шаҳри.

...МУЛОҲАЗА ЮРИТАДИ

БЕКОБОДГА ЭЛЕКТРОПОЕЗД ҚАЧОН БОРАДИ?

Сирдарё вилоятининг Ховос шаҳри билан Бекобод оралиғи 20—25 километрни ташкил этади. Ховосликлар билан пойтахт оралиғида кунига икки марта электропоезд қатнови йўлга қўйилган. Агар ана шу электропоезд масофаси Бекободгача узайтирилса, бекободликларнинг орзуси рўёбга чиқарди. Сабаби, автобусларнинг чипта баҳоси ошиб кетганлиги боис, талабаю ишчилар анча қийналиб қолишди. Поезд чипта баҳоси эса, талабаларбоп...

Пўлат НОРМАТОВ, Бекобод шаҳри.

...ЁРДАМ СЎРАЙДИ

САРОБ БЎЛГАН УМИД

Ғаллаорол туманидаги «Бўстон» ширкат хўжалиги ҳудудидаги 55-ўрта мактабда ўқитувчиман. Ўзим қишлоқдан 15 чақирим узоқда — Маржонбулоқда истиқомат қиламан. Яқинда уй қуриш мақсадида қишлоқдан томорқа олган эдим. Бироқ ширкат раиси уни яна тортиб олди. Оилам ва икки болам билан ижарада яшаймиз. Ойлик маошим 60 минг сўм. Икки боламиз Маржонбулоқдаги болалар боғчасида тарбияланади. Ойига уларнинг ҳар бирига 18 минг сўмдан 36 минг сўм тўлашга мажбурмиз. Сабаби — боғча Маржонбулоқ конига қарашли бўлганлиги. Мен ёрдам сўраб туман ҳокимлиги, халқ таълими бўлимига бир неча марта учрашдим. Натижасиз... Нима қилай? Ҳар ойда қишнинг қировли кунларида 15 чақирим йўл босиб, ишлаб топган пулимнинг ярмидан зиёдини боғчага тўлайми, уларни кийинтириб ичиришга сарфлайми, йўлкирага етказайми? Камбағални туянинг устида ҳам ит қопади, деганлари шудир балки...

Х. ДОВУРБОЕВ, Жиззах вилояти.

• *Бир хат изидан*

ҒУЛҒУЛА

Бахтиёр ёши ўттизни қоралаб, ҳали бирор-бир маъмурий ташкилот эшигини қоқиб борган эмасди. Лекин 1993 йил бу борада унинг учун «баракали» бўлди. Туман ҳокимиятидан бошлаб Республикадаги энг нуфузли идораларга ҳам бир-бир бош суқиб чиқди. Ҳисоблаб кўрса, бунга анча-мунча вақти, пули ҳам кетибди. Лекин туман, вилоят марказларига, мамлакат пойтахтига нима истаб борганини ҳозир ўзиям яхши тушунмайди. Энг муҳими, унга ўша пайтда ўзи сиғиниб юрган «устозлари» — Эломон Шукруллаев ва Наби Аҳмедов шундай тайинлашганди: «Ташкилотларга қанча кўп чопсангиз, уларни қанча кўп безовта қилсангиз, ишимизга шунчалик яхши».

Уларнинг гапига қулоқ тутиб гоҳ Самарқанд, гоҳ Тошкент сафарига отланиб қоларди...

Самарқанд вилоят Ғўзалкент туманидаги «Дўстлик» жамоа хўжалиги бир гуруҳ аъзоларининг «Халқ сўзи» газетаси таҳририятига йўллаган мактубидан: «Биз колхозчиларни иккови алдади, сарсон-саргардон қилди. Энди эса «сизларга ер олиб бердим», дея зўғум ҳам қилишаётир. Бизни четга суриб, атрофига янги одамларни тўпламоқда. Бу иккаласи ҳамма вақт ночор одамларни излаб юришади ва йўлдан уришади. Чунки айнан шу орқали ўз нафси учун фойда орттиришади».

Хўш, бу кишилар «Дўстлик» жамоа хўжалигининг бир гуруҳ аъзоларига қандай ерни олиб беришган экан? Бунинг учун Тошкентга бориш шартмиди? Ахир республика ҳукуматининг ўзи 2 йилдан буён ерни унда ишловчиларга ижарага бериш, фермер хўжаликлари ихтиёрига ўтказиш лозимлигини таъкидлаб келаётир-ку! Йўқ, Наби Аҳмедов ҳам, Эломон Шукруллаев ҳам аноийи кишилардан эмас. Улар нима мақсадда бундай қилишаётганини яхши билишарди. Яна юқорида айтилган мактубдан олинган айрим парчаларга диққат қилайлик:

«Наби Аҳмедов ва Эломон Шукруллаев «биз халқпарвармиз. Агар алоҳида пахтачилик бригадаси очиб олсак, сизлар яхши яшайсизлар», деб бизни алдашган экан. Сизларнинг ташвишингизга ўзим кўндаланг, деб рўзғоримиздаги тинчликни бузди. Йўлма-йўл, шаҳарма-шаҳар юриб, бор-йўғимиздан айрилдик. Ҳамма нарсамизни сотиб, йўлга сарфладик. Наби Аҳмедов ўтган йили биздан бир неча марта пул йиғиштириб олди. Яна шуниси ҳам борки, бизни ҳар хил гап билан чалғитиб, Тошкентга олиб боради. У ёққа бормаймиз, десак, унда ер ҳам олмайсан, дея дўқ-пўписа қиларди»...

Мактубда битилган гапларнинг нечоғлиқ тўғри ёки нотўғрилигини текшириш чоғида хаёлимга, балки воқеалар атайлаб бўрттирилгандир, деган фикр ҳам келди. Чунки бирор нарсанинг устида келишмай қолган кишилар одатда қилдан қийиқ ахтариб, игнадай гапни туядай қилиб айтган ҳоллар ҳам учрайди. Аммо бу воқеа тафсилотларини ўрганган сари шикоятда айтилган фикрларнинг тўғрилигига ишонч ҳосил қиласиз.

Жамоа хўжалиги 1990 йил март ойида ташкил этилган. Шундан буён оилавий пудрат асосида иш олиб борарди. Хўжаликнинг 1650 гектар суғориладиган майдони бор. Ишловчилар сонига қараб ҳар бир оилага 3—5 гектар ер ажратилади. Маълумки, Самарқанд вилояти об-ҳаво қийинчиликлари туфайли икки-уч йил сурункасига пахта режасини бажаролмаётир. Лекин «Дўстлик» жамоа хўжалиги пахта тайёрлаш режаларини ҳар йили ортиғи билан уддалайди. Чунки, хўжаликнинг ерлари унумдор, сув ҳам етарли. Қолаверса, иш пухта йўлга қўйилган. Хўжалик раиси Ғаффор Тўраев ҳам, унинг муовини Юсуфжон Қозоқов ҳам тиниб-тинчишмайди. Бири ишлаб чиқариш масалаларини зиммасига олган. Бошқаси ободончилик, қурилиш муаммолари билан машғул. Бу ерда ишлаётганлар бошқалардан кам яшашмайди. Турмуш тарзи даромадга яраша-да.

— Лекин шунча елибюгурганимиз баъзан асаббузарлик билан тугаса, алам қилар экан, — дейди хўжалик бошқаруви раиси Ғаффор Тўраев. — Ҳаммасига сабаб — Эломон Шукруллаев, Наби Аҳмедов сингари кишиларнинг турли идораларга шикоят йўллаши. 1990 йилдан буён бирор ой йўқки, тинч ўтирсак. Гоҳ туман ташкилотларидан, гоҳ вилоят, баъзан республика идораларидан тафтишчилар, текширувчилар келишади. Шикоятчилар эса, ўша-ўша юқорида номи тилга олинган кишилар. Бу гап-сўзлар, текширишлар, ҳатто, қишлоқ аҳлининг ҳам жонига тегиб кетди. Бир гал жамоа аъзолари йиғилишида: «Бундан қейин ана шу кишиларнинг хўжалик фаолияти устидан ёзган шикояти ҳеч қаерда инобатга олинмасин», дея қарор қабул қилинди. Лекин улар яна турли йўллар билан одамлар орасига қутқу солишни давом эттиришаётир...

Ўтган йили яна бир неча кишини чалғитиб Тошкентга отлантирди. Мен улар билан идорада ва далада учрашганимда ҳам бир неча марта «Қайси партияга дахлдорлигингиз сизларнинг шахсий ишингиз, лекин бу гапларни хўжалик фаолиятига аралаштирманг», дея огоҳлантирдим. Лекин уларга гап уқтириб бўладими? Ҳуллас, Наби Аҳмедов бошчилигида бригада тузилиб, ҳар қайсиси 3 гектардан ер олган бир неча киши унга бирлашишди. Бизда барча ижара усулида меҳнат қилади. Шунинг учун ортиқча гапсўзга ҳожат йўқ. Лекин пахта йиғиштирилгунга қадар ҳам ана шу бригадада турли машмашалар давом этди. Гоҳ иккитаси учинчиси билан жанжаллашиб қолади, гоҳида ҳатто бир-бирларини урушгача боради. Ғалвир сувдан кўтарилган пайтда қарасак, хўжалик бўйича ҳар гектар ердан 28 центнердан ҳосил олинган. Бу бригадада эса, ҳосилдорлик зўрға 22 центнерни ташкил қилди...

Албатта, қишлоқдаги аҳволни, бу ердаги одамларнинг бир-бирига муносабатини уларнинг тўймаъракасига бош-қош бўладиган кишилар — оқсоқоллар яхши билишади. Шу сабабли мен хўжалик ҳудудидаги «Илм» маҳалласи оқсоқоли Холмурод ака Бекмуродов билан учрашиб, бу ердаги аҳвол ҳақида суҳбатлашдим.

— Бизда жами 488 оила истиқомат қилади, —дейди оқсоқол. — Ҳар доим шуларнинг яхши-ёмон кунидан хабардормиз. Одамларимиз меҳнаткаш, софдил кишилар. Лекин Эломон Шукруллаевга ўхшаганлар, албатта, бир гап топиб, қишлоқ тинчини бузиб туришади.

Юқори идораларга чиқиб ўзини «халқпарвар», «ҳақиқат учун курашувчи» қилиб кўрсатишга уринаётган Эломон Шукруллаев ва унга ўхшаганларнинг асл қиёфаси қандай? Буни шундан ҳам билса бўладики, ана шу одам ножўя хатти-ҳаракатлари учун қишлоқ йиғинларида одамлардан бир эмас, уч-тўрт марталаб танбеҳ олган. Ахир у тўғри бўлса, ёши олтмишни қоралаган кишига танбеҳ беришга кимнинг ҳадди сиғади? У билан боғлиқ гапсўзлар фақат бугун туғилган эмас.

Холмурод ака бизга қишлоқ маҳалла қўмитасининг 1992 йил 21 майда ўтказилган бир йиғилиши баённомасини берди. Унда 112 киши иштирок этган. Масала моҳияти шунда эдики, икки фермер (ўша пайтда Э. Шукруллаев фермерлик ҳам қилиб кўрган) Мусурмон Давиров ва Э. Шукруллаев ўртасидаги ер жанжали кўпчиликни ташвишга солди. Шундан кейин қишлоқ аҳли тўпланиб, бу можаронг ўзлари бир ёқлиқ қилишга қарор қилдилар.

Бу ҳужжат билан танишган киши ким ҳақу, ким ноҳақлигини ўзи ажратиб олади.

Қарши бобо Худойқулов сўзидан:

— Ёшим саксонни қоралаб қолди. Шунинг учун ёши катта киши сифатида гапимга қулоқ солинглар. Эломон билан Мусурмон ўртасидаги можарода Эломон ноҳақ. Чунки Мусурмон бу ерларни бола-чақаси билан эпақага келтиргунча кўп азоб чекди. Буни ҳамма билади. Тайёр ерни менга берасан, деб ёпишиши Эломон учун уят.

Қишлоқ имоми Суяр бобо Ўтаев:

— Ҳурматли ҳамқишлоқлар. Анча вақтдан буён халқимизда ҳам, хўжалик раҳбариятида ҳам тинчлик йўқ, ҳаловат йўқ. Чунки ёзув-чизув, шикоятбозлик бор. Бунинг асосий сабабчиси Эломондир. Эломон, худога қараб иш қил. Мусурмонга, ерни менга берасан, дейишинг нотўғри. Чунки бу инсон қанча йилдан бери ана шу ерни бола-чақаси билан бегона ўтдан тозалади. Шу ерни оламан, деб халқнинг ҳам, хўжалик раҳбарининг ҳам тинчини бузишинг нотўғри.

Юсуф Қозоқов сўзидан:

— Эломон ака, сиз анча вақтдан буён ҳар хил гап-сўзни қўзғаб одамларни чалғитиб, қишлоқ тинчини бузиб келаяпсиз. Икки йилдан бери аҳвол шу. Бу ишингиз ҳеч бир қолипга сиғмайди.

Темирқул Турсунов сўзидан:

— Ҳурматли ҳамқишлоқлар, Эломон Шукруллаев қишлоқ тинчини бузиб юрибди. Менинг фикрим шундай: қачонгача чидаш мумкин? Уни қишлоқдан кўчириш керак деган таклифни қўяман...

Ўша йиғилишда Темирқул Турсунов таклифини кўпчилик маъқуллаган бўлса-да, лекин қишлоқ оқсоқоллари ўртага тушиб, ўз элимизнинг одамини бу ҳолга солмайлик, дея босди-босди қилишди. Лекин бу гаплар унга сабоқ бўлмади. Кейин ҳам унинг ёзган шикоятлари асосида бир нечта текширувлар, муҳокамалар ўтказилди. Э. Шукруллаев ва Н. Аҳмедовларни тартибга чақирган раҳбарлар ҳам тезда маломатга дуч келардилар. Сабаби шикоятчилар ўз ҳимояси учун янги гап топиб олишарди.

Хуллас, улар одамлар орасига солган ғулғула тезда қишлоқ аҳлини бу кишилардан бездирди. Ҳатто, Н. Аҳмедов бошчилигида алоҳида бригада тузишлари ҳам ёрдам беролмади. Бир пайтлар уларнинг гапига кирганлар энди буларнинг ҳақиқий қиёфасини ўзлари очиб ташлай бошладилар...

Юқорида номи тилга олинган Бахтиёр Қулбоев ана шундайлардан бири эди. Лекин тўғри гапни там олиш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди. Ўтган йилнинг август ойидан буён Бахтиёрни ҳар хил гаплар билан ҳақоратлаб юрган бу кишилар, 26 октябрда бир баҳона топиб уни калтаклашди. Натижада Б. Қулбоев тан жароҳати олиб, 10 кун шифохонада даволанди. Албатта, бу воқеа ҳеч бир қолипга сиғмас эди. Шу сабабли «Дўстлик» жамоа хўжалиги аъзоларидан ким билан суҳбатлашмай, уларнинг хатти-ҳаракатини қоралашди.

Бу воқеалар нима билан тугаши мумкинлиги ҳақида хўжаликда ҳар ким ўзича мулоҳаза юритади. Лекин гап бу машмашаларнинг қандай якунланишида ҳам эмас. Асосий масала шундаки, одамларнинг тинчини бузиб, ҳар-хил гап-сўз чиқариб юрган бу кимсалар ўз манфаати йўлида бошқаларнинг ҳузур-ҳаловатини ҳам қурбон қилаётганларини тушунишармикан?

Улар ҳар замонда халқнинг «Аввал ўзингни тузат, кейин бировни «кузат», деган мақолани эслаб қўйишса, фойдадан ҳоли бўлмасди.

М. МУҚИМОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ЖАВОБСИЗ ҚОЛГАН САВОЛ

Самарқанд тарихий обидалари билан дунё таниган шаҳар. Уни бобокалонларимиз қандай мерос қилиб қолдиришган бўлса, биз ҳам бўй басти билан келажак авлодларга топширишимиз зарур. Бироқ, мени айрим юртдошларимизнинг лоқайдликлари ташвишга солаяпти. Шаҳарни сайр этар экансиз, Алишер Навоий, Мирзо Улуғбекларнинг ҳайкалларига кўзингиз тушади. Аммо минбад ҳайкал лавҳасига эътибор берманг. Шаҳарни томоша қилганда туғилган энг яхши ўй-фикрларингиз хира тортади. Негаки, ҳайкалларнинг сурат лавҳаси ўйилиб ёҳуд синдириб, ташланган. Бу ҳол айрим ҳайкалга дахлдор бўлса, бошқа гап эди. Бироқ, А. Икромов, Й. Охунбобоевларнинг ҳайкаллари лавҳаларига ҳам «ўзгартирувчилар» янгилик киритишган. Шунингдек, Самарқанд дорилфунунидаги кичик фаввора, мармар тошга ўрнатилган кўзгу синдириб йўқ қилинган.

Буни ким ва нима мақсадда қилаяпти? Мазкур савол ҳамон жавобсиз қолмоқда. Бундай безориларга нисбатан чора кўриш ҳақида эса ҳеч ким ўйламаяпти. Биз-ку майлия, чет эллардан келаётган саёҳатчилар бетартибликларни кўриб нима деб ўйлашади?

Мирёқуб НАЗАРОВ, уруш ва меҳнат фахрийси.

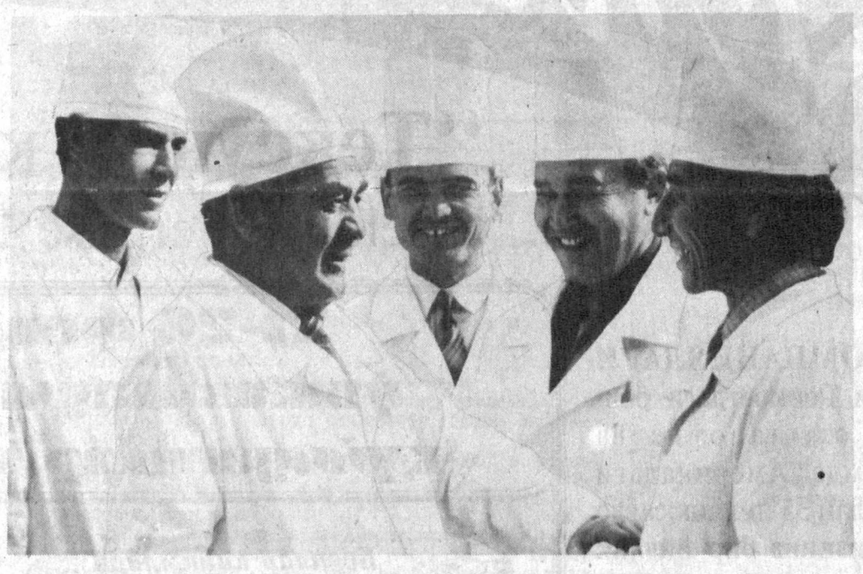

Риштон туман шифохонаси жарроҳи Ҳийбатилла Ҳикматовни атроф аҳолиси қўли енгил, ўз касбининг устаси деб билишади. Ҳозир Ҳийбатилла ака кўп йиллик тажрибасини шогирдларига ўргатаяпти.

СУРАТДА: Ҳийбатилла Ҳикматов шогирдлари даврасида.

Т. ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

• *Сўраган эдингиз*

Ўзбекистон ўз чойига эга бўлишига озгина қолди

Маълумки, ўзбеклар чойхўр халқ. Лекин тупроғига чўп суқса кўкарадиган юртимизда негадир чой етиштиришни ўйлаб кўрмаймиз. Ҳозир давлатимизнинг миллионлаб маблағи четдан чой харид қилишга кетяпти. Олимларимиз шу масалага эътиборни қаратсалар бўлмайдими?

А. БОҚИЕВ, Андижон.

Чой она заминимизда жуда қадимдан кенг тарқалган бўлиб, кундалик ҳаётимизда нон, сув, туз каби зарур озуқа ва шифобахш ичимлик ҳисобланади. Шунинг учун ер юзида яшаётган аҳолининг ярмидан кўпи чой истеъмол қилади. Бутун дунё олимлари томонидан чой баргининг таркибидаги таннин, кофеин, эфир мойи, витаминлар ва бошқа моддаларнинг инсоният саломатлигига нақадар зарурлиги, у катта фойда берадиган тенги йўқ ичимлик эканлиги аллақачон ўз исботини топган.

Шу туфайли дунё миқёсида чойга бўлган эҳтиёж йил сайин ошиб бормоқда. Ҳозирги кунга келиб 30 дан ортиқ мамлакат чой ўсимлигини ўзларининг ер шароитига қараб, ҳар хил кўламда экмоқда. Ер юзида чойзорларнинг умумий майдони 2,6 млн. гектарни ташкил этиб, ҳар гектардан олинган ўртача ҳосил миқдори 800 килограммни ташкил қилади ва жами 2.080.000 тонна тайёр маҳсулот етиштирилади.

Чой етиштирувчи давлатларнинг деярли ҳаммаси ҳам озми, кўпми ўзларининг эҳтиёжларидан ошиқча чойни жаҳон бозорларига олиб чиқиб сотмоқдалар ёки ўзларига керакли хом ашёга айрибошламоқдалар. Чойни кўплаб экспорт қиладиган давлатларнинг ичида охирги йилларда қуйидаги давлатлар юқори ўринларда туради. Осиё қитъасида: Ҳиндистон — 700.000 тонна, Хитой — 220.000 тонна, Шри-Ланка — 130.000 тонна, Индонезия — 130.000 тонна, Вьетнам — 97.000 тонна, Малайзия — 37.000 тонна, Бангладеш — 32.000 тонна, Туркия — 10.000 тонна; Африка қитъасида: Кения — 125.000 тонна, Танзания — 14.000 тонна; Лотин Америкасида: Аргентина—42.000 тонна, Бразилия—32.000 тонна чой етиштиради.

Дунёда аҳоли сонининг доимий тарзда кўпайиши ҳамда одамларнинг кундалик турмушида чой ичимлигига бўлган эҳтиёжининг ортиб бориши натижасида кейинги 25 йил мобайнида чойга бўлган талаб уни етиштиришга нисбатан анча ошиб кетди. Бу эса чойнинг нархи жаҳон бозорида йил сайин тўхтовсиз равишда кўтарилишидан далолат беради. Айниқса, сифатли чойларга бўлган талаб кун сайин ўсиб бормоқда.

Жаҳон бозоридаги нархнаволарнинг кескин равишда ошиб кетаётганлиги, мамлакатимизга олиб келинаётган чой нархларига ҳам ўз таъсирини кўрсатмоқда. Ўтган 1993 йилда республикамиз Хитойдан 15.000 тонна (ҳар бир тоннасига 1826 доллардан), Индонезиядан 16.000 тонна (тоннасига 1784 доллардан) Ҳиндистон 3.000 тонна (тоннасига 2000 доллардан) чойни аҳоли эҳтиёжи учун сотиб олди. Жами бўлиб 34.000 тонна чойга 61.934.000 доллар сарф қилинган. Бу кўрсатилган маблағга йўл ҳаражатлари, шунингдек Туркия ва Грузиядан олиб келинган чойлар кирмайди.

Хўш, юқоридаги маълумотларни таҳлил қиладиган бўлсак, Ўзбекистонда чой етиштириш керакми ёки йўқми деган савол туғилиши табиий, албатта. Тупроғи олтинга тенг юртимизда нега чой етиштирилмаган? Бунга асосий сабаблардан бири республикамизнинг собиқ иттифоқда пахта етиштиришга ихтисослаштирилганидир.

Республикамиз олимлари томонидан 1950—60 йилларда чой ўсимлигини юртимиз шароитида уруғи ва тана қисмлари билан кўпайтириш, тупроқ хусусиятига қараб чойнинг ўсишига тўғри келадиган ерларни аниқлаш, суғориш, ёзги офтоб нурининг салбий таъсиридан ва қишки совуқдан сақлаш бўйича анча ишлар қилинганди. Илмий текшириш ишлари натижасида чой ўсимлигининг ўсиши учун тўғри келадиган (РН-6,8) Тошкент вилояти Ангрен дарёси ҳавзаси районларида 10.000 гектарга яқин ер борлиги аниқланган. Бу ерларда тажриба олиб борилиб Краснодардан келтирилган совуққа чидамли чой нави экилиб, ёзда қуёш нуридан, қишда эса, совуқдан асраш натижасида Она заминимизда сифати бўйича Грузия чойидан юқори турадиган чой етиштириш мумкин эканлиги исботланган. Афсуски бу ишлар ўз ҳолича қолиб кетган эди.

Ўзбекистон ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институти олимлари яхши ният билан Россия Федерациясининг Краснодар ўлкасидан ўтган йил октябрь ойида чойнинг 30 дона кўчатини олиб келишди. Бу ниҳоллар ҳозир лаборатория шароитида Оҳангарон туманидан келтирилган тупроқда ўстирилмоқда.

Айни кунларда бу ўсимликлардан қаламчалар тайёрланиб кўпайтирилмоқда. Яқин келажакда она юртимиз тупроғида чой ўсимлиги катта майдонларга экилиб, халқимиз севиб истеъмол қиладиган «Ўзбекистон» чойига эга бўлади, деб умид қиламиз.

Б. ОМАНТУРДИЕВ, Ўзбекистон ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтининг илмий ишлар бўйича директор муовини, доцент.

Р. ИСОБЕКОВ, биология фанлари номзоди.

ЎЗБЕКИСТОНДА БИРИНЧИ МАРТА

USAID

СОТИБ ОЛИНГ ВА ЭГАЛИК ҚИЛИНГ !

Иморатлар калити - бойликларнинг олтин калитидир

4-март куни Наманганда бўладиган Ўзбекистонда илк бор ўтказилаётган давлат корхоналари ким ошди савдосида қуйидагилар Сизни кутмоқда:

1. Наманган шаҳар коммунал хўжалик ишлаб чиқариш бирлашмаси таркибидаги Наманган шаҳар Б. Машраб кўчасида жойлашган 7 қаватли, 374 ўринли «Чорсу» меҳмонхонаси (ёнида 100 ўринли ресторани билан), ишловчилар сони 53 та. Мустақил балансга эга. Бино замонавий услубда қурилган бўлиб, инженерлик коммуникациялари марказий коммуникациялар тизимига боғланган. «Чорсу» меҳмонхонасининг дастлабки сотилиш баҳоси 700 млн. сўм-купон (асосий восита ва майда жиҳозлар сақлаб қолинган ҳолда).

2. Наманган шаҳар кооператив савдо идораси балансида бўлган Машраб номли истироҳат боғидаги «Олатау» чойхонаси. Бино бир қаватли бўлиб, ғиштдан қурилган, миллий услубда гумбазсимон ёпиққа, ёзги майдонга, рельеф ҳисобига ертўлага эга. Чойхонанинг тўла ишлаши учун керакли жиҳозлар ва иш шароити мавжуд. Дастлабки сотилиш баҳоси 20 млн. сўм-купон.

3. Наманган кооператив чўл савдоси бирлашмаси балансида бўлган Наманган шаҳар Машраб номли истироҳат боғида жойлашган «Турк қалъаси» павильони. Павильон ўлчами 6х6 м, гумбазли, тўрт бурчагида минорага, унга бириктирилган ер сатҳидан 2 м баландликда бўлган Г шаклидаги ёзги майдонга эга. Дастлабки сотилиш баҳоси 18 млн. сўм-купон.

4. Ўрта Осиё темир йўли Фарғона бошқармасининг Наманган ишчи таъминот бўлими балансида бўлган Наманган шаҳар Машраб номли истироҳат боғида жойлашган «Бухоро» чойхонаси. Чойхона асосан темир-бетон конструкцияларидан шарқона меъморлик услубида қурилган бўлиб, ўртасида 28х15 метрли сув ҳавзаси — фаввора (бассейн) мавжуд. Дастлабки сотилиш баҳоси 23 млн. сўм-купон.

5. Наманган шаҳар, Совет райони Дўстлик шоҳ кўчасидаги тўқимачилар маданият саройи ёнида жойлашган «Китоб савдо маркази», тугалланмаган қурилиши. Лойиҳа-смета ҳужжатларига асосан қурилиш-монтаж ишлари ҳажми 20 фоизга бажарилган. Дастлабки сотилиш баҳоси 60 млн. сўм-купон.

6. Учқўрғон шаҳар Дўстлик кўчасида жойлашган 54 ўринли «Учқўрғон» меҳмонхонаси. Меҳмонхона шаҳар коммунал хўжалик ишлаб чиқариш бирлашмаси балансида, ғиштли, 2 қаватли. 0,10 га ер майдонига эга. Меҳмонхонанинг 1-қаватида тижорат магазини ва сартарошхона ишлаб турибди. Дастлабки сотилиш баҳоси 38 млн. сўм-купон.

7. Учқўрғон бозори атрофида жойлашган, тугалланмаган 2-тоифали «Дорихона» қурилиши. 0,08 га майдонга эга. Дастлабки сотилиш баҳоси 8 млн. сўм-купон.

8. Учқўрғон шаҳар марказида жойлашган, 105 ўринга мўлжалланган, тугалланмаган «Меҳмонхона» қурилиши. Норин дарёси қирғоғида. Наманган—Учқўрғон йўли ёқасида жойлашган бўлиб, ер участкасининг майдони 0,40 га. Қурилиш-монтаж ишлари ҳозирга қадар 50 фоизга бажарилган. Бино лойиҳа-смета ҳужжатларига асосан 1984 йил нархларида 1453,0 минг сўм. 4 қаватли, ғиштдан. Дастлабки сотилиш баҳоси 30 млн. сўм-купон.

9. Тўрақўрғон тумани умумий овқатланиш корхонаси балансида бўлган, туман маркази Косонсой сойи ён бағрида жойлашган «Тўрақўрғон» ресторани. Ресторан ер майдони 0,36 га бўлиб, ободонлаштирилган, фаввораси, бир қаватли қўшимча ёзги биносига эга. Ишловчилар сони 4 киши. Дастлабки сотилиш баҳоси 9 млн. сўм-купон.

10. Тўрақўрғон тумани марказида жойлашган, тугалланмаган 2-тоифали «Дорихона» қурилиши. Лойиҳа-смета ҳужжатларига асосан ғиштли, 2-қаватли. Қурилиш майдони 0,12 га. Дастлабки сотилиш баҳоси 28 млн. сўм-купон.

11. Тошкент механика заводининг Тўрақўрғон тумани Оқтош қишлоғида қурилиши бошланган «Наманган филиали». Қурилиш комплексининг умумий смета қиймати 1991 йил баҳосида 8171,28 минг сўм, қурилиш-монтаж ишлари — 5556,26 сўм. Завод қурилишига ажратилган ер майдони 4 га. Умумий иш ҳажми 15 фоиз бажарилган. Дастлабки сотилиш баҳоси 105 млн. сўм-купон.

12. Поп тумани Ш. Мирсултонова номли жамоа хўжалиги балансида бўлган туман марказида жойлашган 30 ўринли, 2 хонали «Чойхона» биноси. Бино 1 қаватли, ғиштдан қурилган, ер майдони 0,15 га. Дастлабки сотилиш баҳоси 31 млн. сўм-купон.

13. Поп тумани Ш. Мирсултонова номли жамоа хўжалиги балансида бўлган, туман марказида жойлашган, бир киришда 26 кишини қабул қиладиган, гумбазсимон қурилган «Ҳаммом». Ер майдони 0,35 га. Алоҳида қозонхонаси суюқ ёқилғи ва табиий газ билан ишлашга мослаштирилган, ободонлаштирилган. Дастлабки сотилиш баҳоси 27 млн. сўм-купон.

14. Задарё тумани Жомашўй посёлкаси Озодлик кўчасида қурилиши бошланган 50 ўринли «Қаҳвахона», дўконлари билан. объект туман ҳокимлиги балансида, 1 қаватли, ғиштли. Бино қурилиши ҳозирча давом эттирилмоқда. Дастлабки сотилиш баҳоси 16 млн. сўм-купон.

15. Наманган тумани «Зарбдор» жамоа хўжалиги балансида бўлган, Наманган шаҳар Марғилон кўчасида жойлашган ҳаммом Биринчи қаватида чойхона, иккинчи қаватида 30 ўринли «Меҳмонхона»си билан. Дастлабки сотилиш баҳоси 338 млн. сўм-купон.

ОЧИҚ КИМ ОШДИ САВДОСИДА ИШТИРОК ЭТИШ ШАРТЛАРИ

1. Юқорида кўрсатилган объектлар бўйича ким ошди савдосида ўз бизнес-режасига эга бўлган (ёши ва миллатидан қатъий назар) давлат тасарруфида бўлмаган ҳуқуқий ва жисмоний шахслар иштирок этишлари мумкин.

2. Қатнашувчилар хусусийлаштириш ва давлат мулки вилоят бошқармаси қошидаги ким ошди савдосини ўтказиш комиссиясига қуйидагиларни топширадилар:

— ким ошди савдосида қатнашиш учун белгиланган тартибда ариза;

— хусусийлаштириш ва давлат мулки вилоят бошқармаси ҳисобига савдодаги объектлар бошланғич қийматининг 10 фоизи миқдоридаги маблағни ўтказганлиги тўғрисида тўлов қоғозининг нусхаси;

— давлат тасарруфида бўлмаган ҳуқуқий шахслар бундан ташқари нотариал тасдиқланган ёки рўйхатдан ўтказган ташкилотдан муассислик ҳужжатларини топширадилар.

— сотилган объектларнинг қиймати бирданига ёки бўлиб-бўлиб тўланиши мумкин: 40 миллион сўм-купонгача 1 йил ичида;

— 100 миллион сўм-купонгача — 3 йил ичида;

— 100 миллион сўм-купондан ортиғи — 5 йил мобайнида.

Объектларга ҳақ тўлаш имкони жойлардаги иш ўринларини сақлаб қолиш, улардан оқилона фойдаланиш, аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш, чиқарилаётган маҳсулот турлари ва ҳажмини кўпайтириш шартлари ҳисобга олинган ҳолда берилади.

Тугалланмаган қурилишларни сотиб олганлар ҳақ тўлашнинг шаклидан қатъий назар, кейинчалик ўз имкониятларига қараб қурилиш йўналишини ўзгартиришлари, улардан ишлаб чиқариш соҳасида фойдаланишлари, савдо, маиший ва бошқа хизматларга беришлари мумкин.

КИМ ОШДИ САВДОСИ НАТИЖАЛАРИНИ ЯКУНЛАШ ТАРТИБИ ВА УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

Очиқ ким ошди савдосига қўйилганларга тартиб рақамли билет берилади ва улар шу рақам остида савдода иштирок этадилар. Хусусийлаштириладиган объектнинг номи ва ким ошди савдосини ўтказиш шартлари ҳам берилади.

Юқорида кўрсатилган объектлар бўйича ким ошди савдоси 1994 йил 4 март куни соат 14 да қуйидаги манзилда ўтказилади: Наманган шаҳри, Б. Машраб кўчаси, 2, ХДП вилоят кенгашининг мажлислар зали.

Объектлар бўйича тўлиқ маълумотлар олиш истагида бўлганлар эълон чиққандан кейин ким ошди савдосининг қуйидаги манзилда жойлашган ахборот марказига мурожаат қилишлари мумкин: Наманган шаҳри, Совет кўчаси, Китоблар уйи, 1-қават. Ҳар куни соат 9.00 дан 18.00 гача қуйидаги телефон ишлайди: 6—55—73.

Ким ошди савдоси пайтида энг юқори нархни таклиф этган харидор ғолиб деб тан олинади.

Ким ошди савдосида объект сотиб олинганида харидор тўлаган закот хусусийлаштиришни мувофиқлаштириш маблағига киради ва ким ошди савдосига сарфланган харажатларни қоплаш учун сотувчида қолади.

Ким ошди савдосининг бошқа қатнашчиларига закот маблағи савдо натижалари протоколи тузилгандан бошлаб белгиланган муддатда қайтариб берилади.

Ким ошди савдоси қоидасига кўра, савдо кунига қадар иштирокчиларнинг шахслари бир-бирларидан сир тутилади.

Алоқа учун телефонлар: Наманганда (36922) 63763, 68245, 68913, факс: 66343. Тошкентда: (3712) 39—41—24.

ЭКСПО - 94 «TEXUNA»

"Тексуна" компаниялари гуруҳи

(Marbo Ltd., Pinehill Enterprise Ltd., Hillford Industries Ltd., Greenstone Ltd.)

"ТЕКСУНА КОМПАНИЯЛАРИ ГУРУҲИ" концерни Гонконгдаги бош офис, МДҲдаги олтита офис ва Европа, Осиё ҳамда Америкадаги ваколатхоналари билан 35 йиллик савдо тажрибасига эга. Бизнинг бир йиллик оборотимиз 300 миллион АҚШ долларидан ошиб кетади.

21-26 февраль кунлари ўтказиладиган кўргазмада қуйидагилар ҳавола қилинади:

Болалар кийимлари	*- Чико (Италия)*
Эркаклар ва аёлларнинг кийим ва пойабзаллари	*- Тексуна, Бартер Групп (Швеция)*
Видео, аудио ва телетехника	*- Панасоник, Хитачи (Япония)*
Автомобиллар	*- Вольво (Швеция)*
Телекоммуникациялар	*- Эриксон (Швеция)*
Озиқ-овқат маҳсулотлари	*- Бартер Трейд (Швеция)*

Биз европа моделлари бўйича энг замонавий, юқори сифатли пойабзал ва кийимлар ишлаб чиқарамиз ҳамда етказиб берамиз. Бундан ташқари газмол, электроника, аудио ва видеотехника, болалар кийимлари ва пойабзаллари, Европадан озиқ-овқат маҳсулотлари ва бошқаларни ҳам омборлардан етказиб берамиз.

Кўргазма соат 10⁰⁰ дан 17⁰⁰ гача қуйидаги манзилда ўтказилади:
Тошкент, Ўзбекистон шоҳ кўчаси, 45 (Кооперация уйи).

Тўғридан-тўғри шартномалар манфаатлидир. Имкониятингизни қўлдан берманг !

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖУРАБОЕВ
ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Абдунаби БОЙҚУЗИЕВ, Эсирган БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВОҲИДОВ, Миракмал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қулаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯҲЁЕВ, Пирмақул ҚОДИРОВ, Муҳаммаджон ҚОРАБОЕВ, Сандаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — Т. Долиев, навбатчи Ю. Бекмуродов.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 0001. Буюртма Г — 754. 77698 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А — 2. Босишга топшириш вақти — 21.00
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6 Босишга топширилди 23.50